

بر گهای پراکنده‌ای از عکس نسخه‌ها

این بر گها در جزو کتابخانه مرحوم قزوینی بوده و هیچ‌ترتیبی نداشت و نگارنده بدانها بدقت نگر بسته و بر حسب یادداشت‌هایی ده آن مرحوم در پشت و روی این بر گها نوشته و نشانه‌هایی که داشته است آنها را مرتب کردم و اینک فهرست آنها را در اینجا می‌آورم. چنانکه بکتابخانه یاد آور شده‌ام خوب است که اینها را در یک جلد بساخت آل‌بومی نگاه بدارند بشرط اینکه یادداشت‌های سودمند قزوینی که در برخی از این بر گها هست با تجلید از میان نرود.

پرویشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

پرو، شہ گاہ علوم انسانی و مطالعات فرہنگی
پرتال جامع علوم انسانی

۱- دیباچه نثری بایسنغری شاهنامه فردوسی .

(بیست مقاله قزوینی ۲: ۱-۴۶- فردوسی نامه مهر سال ۱۳۱۳ خ - هزاره فردوسی

ص ۱۲۳- ۱۴۸ چاپ ۱۳۲۲- حماسه سرایی ص ۱۰۱- سبک شناسی ۲: ۲- ۱۴- مجله کاوه ص ۵ ش ۷) .

بر گهای پراکنده چند نسخه در این کتابخانه هست:

۱- هفت برگ از نسخه شماره Add 15531 .

۲- هفت برگ از نسخه شماره Add 6609 .

۳- شش برگ از نسخه شماره Add 6600 .

۴- شش برگ از نسخه شماره Add 16761 .

قزوینی در دو چاپ این دیباچه در بیست مقاله و هزاره فردوسی از نسخه ش

Add 15531 استفاده نموده است گویا برای اینکه آنرا را نمی‌پسندید و در پشت برگ

یکم آن شرحی نوشته است .

۲- منشآت رشیدالدین محمد عمری و طواط کاتب بلخی در گذشته ۵۷۳ که در

موزه آسیایی انجمن علوم لنینگراد نسخه ای از آن هست .

اقبال در دیباچه حدائق السحر از این نسخه یاد کرده و فهرست نامه های آنرا

آورده است (ص مو- نب) .

نه برگ از نسخه موزه آسیایی انجمن علوم لنینگراد در این کتابخانه هست.

۳- کتابی نجوم ده به دستور المنجمین عربی (ش ۵۹۹۸ عربی پاریس) مانند است

ولی بفارسی است (بلوشه ۲: ۱۴۴) .

عکس چهار برگ از نسخه شماره ۸۹۸ (بلوشه ۲: ۱۴۴) مورخ ۶۷۶ که جدول

تاریخی در آن است (برگ ۲۱۶ و ۲۱۷) .

۴- جامع التواریخ رشیدالدین فضل الله همدانی .

- عکس بخش سلغریان از نسخه شماره ۱۳۶۵ کتابخانه ملی پارس (گک ۲۲۶ - ۲۳۹) که دکتر غنی آن را تصحیح کرده و حواشی نوشته است .
- نیز عکس نسخه شماره ۲۰۰۴ فارسی پاریس بر گک ۱۹۹-۲۰۴ .
- ۵- تاریخ اولجایتو تالیف جمال الدین ابوالقاسم عبدالله بن علی بن محمد کاشانی که در آن تاریخ فرمانروایی سلطان اولجایتو را نوشته است . نسخه ای ازان در ایاصوفیا (ش ۳۰۱۹/۳) و نسخه ای در پاریس (ش ۱۶۱۹ بلوشه ۱: ۲۵۰) هست (استوری ۱: ۷۸ و ۲۶۷ و ۱۲۷۲) .
- عکس هفت بر گک (۳۷ - ۴۳) از نسخه شماره Pers 1419 کتابخانه ملی پارس که بخط نستعلیق است .
- ۶- جامع شاهی تالیف احمد بن عبدالجلیل سجزی بعربی (دانش ص ۸۷۰ - حاشیه قزوینی بر چهارمقاله ص ۱۹۹ - ۲۰۳) .
- هفده بر گک عکس از نسخه ای که بتوسط کراوس گرفته شده است «حاوی بعضی وقایع تاریخی قسمت عمده قرن چهارم هجری» و گویا از کتابخانه های الجزائر باشد .
- ۷- ذیل تاریخ جهانگشا تالیف خواجه طوسی (ص ۲۸۰ همین فهرست) .
- عکس پنج بر گک از نسخه شماره ۱۹۱۴ دیوان هند (فهرست اته ص ۱۷۰) .
- ۸- مقدمه تاریخ بیهق بقلم قزوینی همانکه در چاپ بهمنیار آمده و مورخ ۱۵ رمضان ۱۳۴۸ است .
- عکس خط خود قزوینی ص ۲-۲۷ .
- ۹- شاهنامه فردوسی طوسی .
- پنج بر گک مصور از کهن ترین نسخه ها و پانزده بر گک از نسخه دموت .
- ۱۰- روض الجنان و روح الجنان شیخ جمال الدین ابوالفتوح رازی (دیباچه و خاتمه چاپ نخستین همین تفسیر - استوری ۱ : ۴ و ۱۹۱۱ - مشار ص ۸۵۷ - ذریعه ۱۱: ۲۷۴) .
- عکس نسخه های کتابخانه آستان رضوی ش ۱۲۹ و ۱۳۰ و ۱۳۱ و ۱۳۲ و ۱۳۴ و ۱۳۶ (آغاز و انجام همه اینها و وقف نامه نسخه ش ۱۳۲) شش دسته رو به هم سیزده بر گک

بایک برگ دیگر که دانسته نشد از کدام نسخه است. قزوینی در نسخه فهرست همین کتابخانه (س ۴۲-۴۵ تفسیر نسخه خودش) یادداشت‌هایی نوشته است. در پشت این برگ‌های عکسی هم نشانه‌های نسخه‌ها آمده است.

۱۱- تاریخ نیکپی از نیکپی پسر مسعود پسر محمد پسر مسعود (سده ۸ و ۷) تاریخ بزرگی است و نسخه‌ای از آن در کتابخانه ملی پارس شماره ۶۱ و ۶۴ برگ (بلو شد ج ۱ ش ۲۵۳) هست و ذیل تاریخ جهانگشای جوینی از خواجه طوسی هم در آن آمده است (۴۶۰ پ - ۴۶۲ پ) نیکپی گویا از تجارب السلف گرفته است و این کتاب برای چاپ دوم آن کتاب سودمند میباشد.

(دیباچه قزوینی بر جلد سوم تاریخ جهانگشا س ک - یادداشت‌های قزوینی ۲: ۴ - استوری ۱: ۷۹ و ۱۲۳۲).

دو دسته پنج برگ مکرر است از عکس نسخه شماره ۶۱ فارسی (Pers.) کتابخانه ملی پاریس.

۱۲- ترجمه تاریخ یمنی تألیف ابوالشرف ناصح بن ظفر بن سعدمنشی گلپایگانی که تاریخ یمنی ابوالنصر عبدالجبار عقیلی را در ۶۰۳ بدستور ابوالقاسم علی بن الحسین بن محمد بن ابی حنیفه وزیر (شمس الدوله) جمال الدین آی ابه الغ باریک (الغازی) بیک ایدقمش بهارسی در آورد و آن در ۱۲۷۲ بچاپ سنگی رسید. در این چاپ خاتمه‌ای که گلپایگانی بر آن افزوده و وضع زمان خود را از ۵۸۲ تا ۶۰۳ آورده است نیست در مجله یادگار س ۱ ش ۴ ص ۵۸ از همین نسخه عکسی که از روی نسخه مورخ ۵ رجب ۶۶۴ ش Add24950 موزه بریتانیا برداشته شده است گفتگو گردیده و خود آن خاتمه هم در آنجا بچاپ رسیده است.

(نیز مشار ص ۳۹۶ - ذریعه ۴: ۸۷ - استوری ۱: ۲۵۱)

سیزده برگ (۲۲۱ پ - ۲۳۳ پ) از آن نسخه در این کتابخانه هست.

۱۳- مجمل التواریخ والقصص همان کتاب گمنام که در ۵۲۰ ساخته شده است (ص ۵۳۴).

شش برگ عکسی از نسخه‌ای در این کتابخانه هست.

۱۴- منافع حیوان و نبات همانکه پیش از این در ص ۳۴ یاد شده است.

عکس برگهای پراکنده‌ایست از آن نسخه سه دوره دو تا هفت برگگی و یکی هشت برگگی.

۱۵- فهرست اسماء الکتب .

فهرست قدیم کتابهای عربی (Codices Arabici) موزه بریتانیا که همان نام کتابها است با شماره آنها بخط عربی و انگلیسی و بترتیب تهجی .

بیست و دو برگ از نسخه چاپی از ۸۳۹ تا ۸۶۰ .

۱۶- اخبار الشعراء السبعة که سرگذشت شعر است از ابوالفضل یحیی بن حمیده

(احمد) بن ظافر ابن ابی طی نحوی حلبی شیمی در گذشته ۶۳۰ و مانند یتیمه الدهر و دمیه القصر است .

(مصفی ص ۱۲ - ریحانة الادب ۲۳۲:۵ - ذریعه ۳۳۶:۱ و ۲۱۹:۳ و ۲۸۷ - چلبی

۶۱:۱ و ۲۱۴) .

عکس چهار برگ از نسخه‌ایست .

۱۷- تاریخ جرجان (کتاب معرفة علماء اهل جرجان) از ابی القاسم حمزة بن

یوسف سهمی (م ۴۲۷) که از روی تمها نسخه کتابخانه بادلیان دانشگاه اکسفرده (ش

۲۷۶ ویلیام لاد) در کن سال ۱۳۶۹ (۱۹۵۰) بچاپ رسیده است .

عکس چهار برگ از هفتمین نسخه .

۱۸- کتابی است در کیمیا عربی و با تصویر .

عکس هفت برگ بنسخ .

۱۹- کلیله و دمنه .

عکس هفت برگ از نسخه‌ای مصور .